

Onderwerp Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022	
Nummer	2020/663830
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.2 Economie, toerisme en cultuur
Afdeling	ECDW
Auteur	Zorge, M.
Telefoonnummer	023-5115699
Email	mzorge@haarlem.nl
Kernboodschap	De detailhandel en horeca worden hard geraakt door de coronacrisis. De coronamaatregelen, waaronder de sluiting van de horeca, in combinatie met een dalend bezoekersaantal hebben grote impact op het voortbestaan van bedrijven en de werkgelegenheid in deze sectoren. In 2020 zou het gemeentelijk detailhandelsbeleid worden geactualiseerd. Vanwege de coronacrisis is er meer behoefte aan een actiegerichte aanpak. Daarom is samen met detailhandel- en horecaondernemers, vastgoedeigenaren en overige stakeholders het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 opgesteld. Met dit actieplan wordt enerzijds ingespeeld op de actualiteit en het beperken van de gevolgen van de coronacrisis. Anderzijds draagt de actiegerichte aanpak bij aan aantrekkelijke en toekomstbestendige winkelgebieden op de langere termijn. Het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 richt zich op de winkelgebieden in de hoofdwinkelstructuur: Binnenstad, Generaal Cronjéstraat, Amsterdamstraat, Marsmanplein, Westergracht, Zijlweg, Centrum Schalkwijk en het Prinses Beatrixplein. Per winkelgebied zijn actielijnen en concrete acties benoemd voor de korte- en middellange termijn, inclusief urgentie en eigenaarschap. Een deel van de acties draagt direct bij aan het beperken van de gevolgen van de coronacrisis. Dit zijn zichtbare korte termijn acties die belangrijk zijn voor Haarlem zoals; promoten online platform HaarlemseWinkels.nl, vergroten digitale zichtbaarheid fysieke winkels en horecapersoneel inzetten in de zorg. Ook zijn er meer omvattende acties met een langere looptijd (tot na 2022) die ervoor zorgen dat de winkelgebieden ook na de coronacrisis aantrekkelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is het verkennen van de mogelijkheden voor transformatie binnenstad. Met dit actieplan wordt, in aansluiting met de nota 'Aanpak van de gevolgen van de coronacrisis' en het Economisch jaarplan Haarlem 2021, gezamenlijk gewerkt aan het herstel van de Haarlemse economie.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter bespreking door naar de Commissie Ontwikkeling.

Besluit College d.d. 10 november 2020	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 vast te stellen. De secretaris, de burgemeester,
--	--

1. Inleiding

Als centrumgemeente in Zuid-Kennemerland heeft Haarlem een grote verzorgende functie. Met name de detailhandel en horeca vormen hierin belangrijke sectoren. Naast de economische meerwaarde en bijbehorende werkgelegenheid hebben ze ook een grote sociaalmaatschappelijke functie, zeker in de wijken. Daarnaast zijn de vele winkels en horecagelegenheden in de binnenstad belangrijke trekkers voor het toerisme. De coronamaatregelen in combinatie met dalende bezoekersaantallen en aanhoudende hoge huurverplichtingen zetten het voortbestaan van veel bedrijven in de detailhandel en horeca verder onder druk. Met name de winkelgebieden in de hoofdwinkelstructuur worden hard geraakt, te weten de Binnenstad, Generaal Cronjéstraat, Amsterdamstraat, Marsmanplein, Westergracht, Zijlweg, Centrum Schalkwijk en het Prinses Beatrixplein. De laatste twee gebieden worden herontwikkeld. Over de ontwikkeling fase 2 van het centrum Schalkwijk is een informatienota opgesteld (2020/1018342). Deze ligt ook gereed voor de commissie van 3 december.

Om de economische vitaliteit en leefbaarheid in deze gebieden te behouden is een actiegericht aanpak nodig. Daarom is eerder dit jaar de koerswijziging ingezet om de geplande actualisatie van het gemeentelijk Detailhandelsbeleid 2016-2020 te vervangen door een actieplan voor de korte- en middellange termijn. Tijdens de looptijd hiervan fungeert het nog geldende detailhandelsbeleid Zuid-Kennemerland 2018-2023 als toetsingskader. De verwachting is dat het lokale detailhandelsbeleid in 2023 in samenhang met de actualisatie van het regionale detailhandelsbeleid kan worden vernieuwd.

Om de winkelgebieden in de hoofdwinkelstructuur aantrekkelijk -en daarmee toekomstbestendig- te houden voor inwoners, ondernemers en bezoekers zijn in het actieplan de volgende uitgangspunten opgenomen:

- de winkelgebieden compact maken en zorgen voor minder leegstand;
- het toevoegen van andere functies om de verblijfsduur van bezoekers te verlengen;
- het toevoegen van andere functies die het winkelgebied kunnen versterken en voor meer bezoekers zorgen;
- het toevoegen van andere functies die bijdragen aan het behouden van de werkgelegenheid
- het digitaal zichtbaar maken van fysieke winkels.

Het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 is in samenwerking met detailhandel- en horecaondernemers, vastgoedeigenaren en overige stakeholders tot stand gekomen en opgebouwd aan de hand van twee soorten acties. Een deel van de acties draagt direct bij aan het beperken van de gevolgen van de coronacrisis. Dit zijn zichtbare korte termijn acties die belangrijk zijn voor Haarlem zoals; promoten online platform HaarlemseWinkels.nl, vergroten digitale zichtbaarheid fysieke winkels en horecapersoneel inzetten in de zorg. Ook zijn er meer omvattende acties met een langere looptijd (tot na 2022) die ervoor zorgen dat de winkelgebieden ook na de coronacrisis aantrekkelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is het verkennen van de mogelijkheden voor transformatie binnenstad.

In totaal gaat het om 76 acties voor de gemeente en partners in de stad. Daarvan hebben 31 acties een hoge urgentie wat betekent dat deze direct in 2020/2021 worden opgepakt. Er zijn 30 acties met een middelhoge urgentie welke worden opgestart in 2022. Tot slot zijn er 15 acties met een lage urgentie. Deze zijn 'nice to have' en vallen buiten de looptijd van dit actieplan. Er zijn veel goede ideeën opgehaald tijdens de participatie. De acties met lage urgentie wilden we niet verloren laten gaan, maar het is niet haalbaar om binnen twee jaar alles op te pakken. Temeer omdat er ook vanwege de coronacrisis voortdurend nieuwe ontwikkelingen en initiatieven oppoppen, waarop ingespeeld kan worden.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit het Actieplan Detailhandel- en Horeca 2020 t/m 2022 vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Met de uitvoering van het Actieplan Detailhandel- en Horeca 2020 t/m 2022 wordt samen met de stakeholders ingezet op het beperken van de gevolgen van de coronacrisis voor de sectoren detailhandel en horeca, en het versterken en aantrekkelijk houden van de winkelgebieden in de hoofdwinkelstructuur.

4. Argumenten

1. Het besluit geeft uitvoering aan het coalitieakkoord Duurzaam doen 2018-2022

Het Actieplan Detailhandel- en Horeca 2020 t/m 2022 is in lijn met het Coalitieprogramma Duurzaam Doen 2018-2022, dat inzet op het versterken van de bedrijvigheid in de stad en het behouden van aantrekkelijke, vitale en toekomstbestendige winkelgebieden.

2. Het besluit is in lijn met de Economische visie Haarlem

De Economische visie Haarlem ([2020/442884](#)) is de paraplu waaronder het Actieplan Detailhandel- en Horeca 2020 t/m 2022 is opgesteld en wordt uitgevoerd. Uitvoering van het actieplan draagt bij aan de doelstellingen van de economische visie.

3. Het besluit draagt bij aan de aanpak gevolgen van de coronacrisis

Met de nota Aanpak van de gevolgen van de coronacrisis (2020/848465) zet de gemeente in op een brede aanpak om de gevolgen van de coronacrisis te beperken. Het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 is opgenomen in deze nota en draagt bij aan de uitvoering ervan. De coronacrisis vraagt om een meer actiegerichte aanpak, daarom is besloten om in plaats van het detailhandelsbeleid te actualiseren om een actieplan op te stellen.

Financiën

De acties uit het Actieplan Detailhandel- en Horeca 2020 t/m 2022 kunnen worden uitgevoerd binnen de beschikbare capaciteit en middelen uit de Programmabegroting Beleidsvelden 4.2. en 5.2.

De uitvoering van de gemeentelijke acties wordt integraal opgepakt en geïmplementeerd binnen de gebieden.

Met het uitwerken van de diverse acties komt meer zicht op de organisatorische en financiële implicaties daarvan. Zo wordt in 2021 een verkenning naar de behoefte en mogelijkheden van een transformatie van de binnenstad uitgevoerd. Mochten er door redenen die nu niet te voorzien zijn aanvullende middelen nodig zijn voor het realiseren van de acties uit het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022, dan worden die meegenomen in de prioritering binnen de bestaande budgetten of aangevraagd in de eerstvolgende Kadernota.

Communicatie en participatie

Het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 is tot stand gekomen via een integrale aanpak. Ook is een intensief participatieproces doorlopen met detailhandel- en horecaondernemers, vastgoedeigenaren en overige betrokken stakeholders. Er is een online enquête onder ondernemers uitgezet, bezoekers uit de zes winkelgebieden zijn geënquêteerd en er zijn meerdere online bijeenkomsten gehouden. Betrokken stakeholders hebben de gelegenheid gehad om te reageren op het concept actieplan. De reacties zijn zoveel mogelijk verwerkt.

Na vaststelling van het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 wordt een nieuwsbericht verstuurd. Ook worden betrokken ondernemers, vastgoedeigenaren en overige stakeholders op de hoogte gebracht.

Gebieden in ontwikkeling: centrum Schalkwijk en Prinses Beatrixplein

Centrum Schalkwijk en het Prinses Beatrixplein zijn meegenomen in het actieplan, allebei worden ze herontwikkeld. Met het oog daarop is in een eerder stadium al een participatietraject doorlopen met ondernemers, vastgoedeigenaren en overige belanghebbenden. Zij hebben hun wensen voor het nieuw te ontwikkelen gebied kunnen inbrengen. Daarnaast bleek dat voor beide gebieden kansen liggen voor het vergroten van de digitale zichtbaarheid van fysieke winkels. Bovendien hechten de ondernemers van het Prinses Beatrixplein veel waarde aan het versterken van de samenwerking

binnen het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Voor meer informatie over de ontwikkeling van het centrum Schalkwijk verwijzen wij u naar eerder genoemde informatienota (2020/1018342).

5. Risico's en kanttekeningen

Coronacrisis leidt tot onzekerheid

Onverwachte wendingen rondom de coronacrisis kunnen van invloed zijn op de mate waarin en de wijze waarop de acties kunnen worden uitgevoerd. Ook kunnen zij leiden tot het tussentijds maken van andere keuzes. De nieuwe gedeeltelijke lockdown maatregelen om de tweede golf met coronabestemmingen in te dammen hebben naar alle waarschijnlijkheid een desastreus effect op de sectoren detailhandel, horeca, cultuur, evenementen en toerisme. De verwachting is dat zodra de steun vanuit de Rijksoverheid stopt veel bedrijven zullen moeten sluiten. Als bedrijven omvallen tast dit niet alleen de economische vitaliteit aan, maar ook de leefbaarheid van de winkelgebieden. Leegstand wordt zichtbaar en verloedering ligt op de loer.

Uitvoering van het actieplan mede-afhankelijk van inzet stakeholders

De gemeente kan het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 niet alleen uitvoeren. Uitvoering van de acties is mede-afhankelijk van de inzet van externe partijen en de partners in de stad. Het gaat hierbij om het nemen van initiatieven, het inzetten van budgetten en capaciteit, en het delen van risico's. De toekomst van de economie is niet te voorspellen en daarmee ook niet de mate van participatie van stakeholders.

6. Uitvoering

Voor de uitvoering van Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 wordt ingezet op nauwe samenwerking met de partners in de stad. Om ervoor te zorgen dat de maatregelen die direct bijdragen aan het beperken van de gevolgen van de coronacrisis actueel en relevant blijven, vindt er structurele afstemming plaats. Waar nodig worden acties bijgestuurd. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan meer omvattende acties met een langere looptijd (tot na 2022) die ervoor zorgen dat de winkelgebieden -ook na de coronacrisis- aantrekkelijk en toekomstbestendig zijn. De urgentie is gebaseerd op een zorgvuldige en integrale afweging in samenspraak met de stakeholders. De voortgang van de acties wordt teruggekoppeld aan alle betrokkenen.

7. Vervolg

Halverwege de looptijd van het Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022 wordt er een voortgangsinformatienota/rapportage opgesteld en ter informatie aan de commissie Ontwikkeling gestuurd.

8. Bijlagen: 1. Actieplan Detailhandel en Horeca 2020 t/m 2022

2. Samenvatting speerpunten Economisch jaarplan 2021/infographic